

This note is published. [Redigera anteckning](#)

Att stå upp för livet

ANDERS BYLANDER · DEN 30 NOVEMBER 2015

läst 4 gånger

I [Världen idag](#) den 18 november. Redovisning av vad Svenska kyrkans representanter hade att säga vid 1970-talets början.

Under sitt riksting i höst beslöt kristdemokraterna att stödja samvetsfrihet i vården. Saken manifesterades i ett upprop underskrivet av nittioen präster och pastorer. Händelsen är glädjande, eftersom detta har kommit i skymundan under de fyrtio år som passerat med den nya abortlagen, år som fört en våg av brutal sekularisering över landet och inte ens skonat de kristna församlingarna. Värst är naturligtvis att det inte ens bland kristna ledare är självklart att stå upp för livet och ge stöd åt en barnmorska som inte vill ha med några aborter att göra. Det tassas kring ämnet och många som borde gå i bräschen urskuldar sig med att de står till förfogande för samtal, om någon har dåligt samvete.

Hur skall kyrkan kunna stå fri från den dödens kultur som inträtt med abortlagen, när ingen predikar att Gud är vår far?

I debatter antyds ofta att abortverksamheten skulle ligga i linje med "vetenskap och beprövad erfarenhet". Så låter dödens lobbyister. Det förhåller sig emellertid tvärtom. Gud kallade sina profeter redan i moderlivet. Motståndet mot aborter och dödshjälp är förankrat i Bibeln och bekräftar vad vi vet om livets början och slut. Den medicinska vetenskapen tvekar inte om när livet börjar. Fram till den nya abortlagens introduktion 1975 var insikten om denna dubbla sanning en del av svenska folkets allmänbildning, precis som den är och måste vara i skapen. Rätten till liv är artikel tre i FN:s deklaration om mänskliga rättigheter.

Den statliga abortkommittén lade fram sitt förslag om fri abort 1971. Ingreppet som avslutar ett barns liv beskrivs där som en harmlös utrymning av kvinnans livmoder, något hon måste ha rätt till. I remissrundan före abortlagen skriver Svenska kyrkans ärkebiskop: "Kommitténs väg innebär, att man förnekar att livet som sådant har någon annan rätt än den som de nu levande och maktutövande människorna är villiga att ge det. Människans myndighet kan då hävdas på bekostnad av livet, även det mänskliga livet. Den andra vägen är den diametralt motsatta. Där ser man människans myndighet som en möjlighet att – utan att skada sitt eget liv – beröva den obarmhärtiga kampen för tillvaron något av dess herravälde och låta en av henne omfattad etisk princip reglera livet på jorden." (Abortfrågan, SOU 1972: 39 s 99f).

Så var det. Abortkommittén förkastade livets egenvärde. Prästförbundet skrev:

"Abortkommitténs förslag är lika oförenligt med biologisk livssyn som med den kristna livsåskådningen och den västerländska kulturuppfattningen om livets okränkbarhet och

varje mänskligt livs oändliga värde. Förslaget är därför främmande för de västeuropeiska folkens lagstiftningstradition, vilken utformats av den kanoniska rätten, som härutinnan ytterst härstammar från Kristi egna ord om barnen, de sjuka och ålderdomssvaga samt om alla dessas fulla, oändliga människovärde” (s 291).

Svenska kyrkans lekmannaförbund tog upp de indikationer som tidigare krävts för beviljning av abort. I sin kritik påtalade man särskilt den rasbiologiska ambitionen att sortera bort undermåliga individer. År 1945 skedde t ex 27 procent av samtliga legala aborter på sk eugenisk indikation (SOU 1972: 39 s 310). Att vårt land var först i världen med ett rasbiologiskt institut är ingen hemlighet. Maja Hagerman tecknar i sin bok “Det rena landet” en kuslig bild av tidsandan. Kyrkans lekmannakår befarar och varnar för en liknande samhällsutveckling. Man framhåller också att rådande abortpraxis var lagstridig och vållade stora problem på sjukhusen: “Särskilt olustigt måste arbetet te sig för personalen, då det aborterade fostret visar sig vara vid liv och fråga kan uppkomma om huruvida personalen i så fall är skyldig att bevara livet hos ett fördrivet men livsdugligt foster. - - - Även sådana konfliktsituationer måste te sig i hög grad olustiga för läkare och annan personal med normala mänskliga värderingar“ (s 312). Denna reflektion är som hämtad ur den dagsaktuella situationen vid många sjukhus.

Idag förknippas abortmotstånd och samvetsnöd mest med katolska kyrkan. Därför bör man observera med vilken endräkt och samling alla kristna gick fram under tidigt sjuttital. Även frikyrkliga och katoliker hänvisade i sina remissyttranden till Svenska kyrkans ärkebiskop.

Vi ser dock att de kristnas farhågor besannats med råge. Inte bara tvingas vårdens personal arbeta med utsläckande av människoliv. Utsortering av foster med skada eller bara en diagnos börjar bli regel. Vårt land har dessutom en demografisk slagsida, då långt över en miljon barn har aborterats med stöd av lagen. Underskottet i arbetslivet kan täckas med invandring, men inget kan reparera skadan av de liv som inte fått födas.

Vid prinsdopet den 10 oktober påmindes vi alla om att Gud är livets källa, en verklighet som kan förena jordens folk. Psalmisten skriver (Ps 36:9): Ty hos dig är livets källa, i ditt ljus se vi ljus.

Remiss-svaren finns i Abortfrågan, Remissyttranden över 1965 års abortkommittés betänkande Rätten till abort (SOU 1971: 58), SOU 1972: 39, Justitiedepartementet, Stockholm 1972.

[Gilla](#)[Kommentera](#)[Dela](#)